

Onderwerp: Programmabegroting 2022

Ons kenmerk: 21RV000068

Nummer:

Elst, 28 september 2021

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. In stemmen met
 - a. Het handhaven van de in de kadernota opgenomen inflatieverhoging van de OZB
 - b. Een verhoging van de OZB in 2022 met 4%
 - c. Een verhoging van de OZB in 2023 met 6%
 - d. Een verhoging van de OZB in 2024 en 2025 met 2%
2. Instemmen met een ondergrens van € 150.000 voor de toe te lichten incidentele baten en lasten
3. De programma begroting 2022-2025 vaststellen

2. Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2022. Het meerjarige resultaat 2022-2025 is positief. Een resultaat dat uw raad vorig jaar heeft toegezegd aan de bestuurlijk toezichthouder van de provincie Gelderland. Daarmee gaf u richting aan de stappen die nodig waren om te komen tot een meerjarig sluitende begroting. Dit leidde tot een uitgebreid pakket aan heroverwegingen in de kadernota 2022. Deze heroverwegingen aangevuld met een aantal nieuwe ontwikkelingen, zoals de compensatie van de Jeugdkosten liggen ten grondslag aan deze programmabegroting.

Bij de behandeling van de kadernota 2022 nam uw raad een viertal moties aan met daarin richtinggevend wens voor de programmabegroting. In bijlage 1 van dit voorstel is per motie inzichtelijk gemaakt op welke wijze we aan uw wensen tegemoet gekomen zijn.

Begrotingsresultaat 2022-2025

Het financiële perspectief in de kadernota was, met uitzondering van het begrotingsjaar 2022, positief. Na het verschijnen van de Kadernota 2022 ontstond er meer duidelijkheid over de aanvullende middelen voor de jeugdzorg, de meicirculaire 2021 en de herverdeling van het gemeentefonds. De effecten hiervan zijn vertaald in de het begrotingsperspectief en daarnaast vond er nog een zestal specifieke aanpassingen plaats.

De vertaling hiervan leidt tot het volgende begrotingsresultaat:

Begrotingsresultaat 2022-2025

(bedragen x € 1.000)		2022	2023	2024	2025
Begrotingsresultaat 2022-2025		0	1.630	610	1.644

Hieronder zijn de ontwikkelingen die zich voordeden na de Kadernota in beeld gebracht. De specifieke aanpassingen zijn vervolgens kort toegelicht.

Begroting 2022 t.o.v Kadernota 2022

(bedragen x € 1.000)				
	2022	2023	2024	2025
Financieel perspectief Kadernota 2022	-656	892	421	982
Raadsbesluiten:				
Aanvullende middelen Jeugdzorg	3.550	2.138	1.958	1.741
Meicirculaire 2021	-334	-898	-1.148	-435
Herverdeling gemeentefonds	0	-711	-1.422	-2.133
Beleidsplan sociaal domein	-1.350	-247	645	1.716
Treasury	590	648	617	609
Vervangingsinvesteringen openbare ruimte	0	-85	-170	-255
Prijsstijgingen infrastructurele werken	-25	-25	-25	-25
Vergroten van het weerstandsvermogen	-1.903			
Verhoging onroerende zaak belasting		169	-9	-199
Overige afwijkingen	128	-251	-257	-357
Saldo begroting 2022	0	1.630	610	1.644

Beleidsplan Sociaal Domein

Op basis van de 2e kwartaal monitor 2021 van het sociaal domein werd inzichtelijk dat het effect van de investeringen en maatregelen uit het beleidsplan sociaal domein zich later voordoen dan gepland. De ramingen zijn hierop aangepast.

Treasury

De rente voor het aantrekken van leningen is laag. Dit leidt tot een voordeel op het taakveld treasury.

Vervangingsinvesteringen openbare ruimte

Voor de vervangingsinvesteringen openbare ruimte geldt dat ze opgenomen worden in de integrale beheer- en onderhoudsplannen, waar momenteel aan gewerkt wordt. Uit oogpunt van goed rentmeesterschap vinden we het belangrijk om hier, vooruitlopend op de beheerplannen, al rekening mee te houden in de begroting. Daarom is er met ingang van 2023 een stelpost voor de vervangingsinvesteringen opgenomen in de begroting.

Prijsstijgingen infrastructurele werken

De krapte op de bouwmarkt heeft een stijging van de prijzen tot gevolg. Dat zal zijn effect hebben op een aantal van onze infrastructurele werken, en op de kapitaallasten die we voor deze projecten hebben geraamd. Aangezien hier in de kadernota geen rekening mee gehouden was, passen we de stelpost prijsinflatie hierop aan.

Vergroten weerstandsvermogen

Omdat het noodzakelijk is om het weerstandsvermogen te verstevigen, is er in 2022 een toevoeging aan de algemene reserve geraamd. Hiermee is het voordelige begrotingssaldo toegevoegd aan het eigen vermogen.

Verhoging OZB

Bij de behandeling van de Kadernota nam de raad motie M3 aan. Doel van de motie was om financiële meevallers in eerste instantie ten goede te laten komen aan een beperking van de OZB verhoging in het betreffende jaar. In lijn met deze motie is er in deze voorliggende begroting een verhoging verwerkt van 4% in 2022, 6% in 2023, 2% in 2024 en 2025.

Onder de noemer 'overige afwijkingen' zijn de resterende mutaties bijeen gebracht. Het gaat hier onder andere om de structurele doorwerking van de 2e bestuursrapportage 2022 en de verwerking van het amendement over de exploitatiebijdrage De Drie Essen.

Duiding begrotingsresultaat en financiële positie

Voor een goede duiding van dit begrotingsresultaat is het inzicht in de structurele lasten en baten, het verloop van het eigen vermogen (algemene reserve) en het risicoprofiel van belang.

Structureel begrotingsresultaat

Het saldo van de begroting bestaat uit incidentele en structurele lasten en baten. Wanneer we de incidentele lasten en baten buiten beschouwing laten resteert het structurele begrotingsresultaat. Op deze manier wordt inzichtelijk of de structurele lasten gedekt kunnen worden door de structurele baten.

Het saldo van de incidentele lasten en baten is gespecificeerd in bijlage IV 'Incidentele baten en lasten'. In 2022 en 2023 wordt dit saldo in grote mate beïnvloed door de inzet van de bestemmingsreserve sociaal domein. Deze inzet is incidenteel (2022 € 2.470.000 en 2023 € 1.970.000).

Het structureel perspectief van deze begroting is in alle jaren positief.

(bedragen x € 1.000 // negatief bedrag is een nadeel)	2022	2023	2024	2025
Begrotingsresultaat 2022-2025	0	1.630	610	1.644
Saldo incidentele lasten en baten	255	-1.602	40	-175
Structureel begrotingsresultaat 2022-2025	255	28	650	1.469

Algemene reserve

De omvang van de algemene reserve nam de afgelopen jaren af. Door het wegvallen van de precarioheffing kabels en leidingen en de winsten uit de grondexploitatie is de toename van de algemene reserve afhankelijk van de gerealiseerde rekeningresultaten.

Hoe groot die toename uiteindelijk moet zijn, is afhankelijk van het risicoprofiel en de ontwikkeling van de financieringsbehoefte.

Het komende jaar zetten we in op de daadwerkelijke toename van de algemene reserve. Daarom hebben we het geraamde begrotingsoverschot 2022 van € 1,9 miljoen omgezet in een toevoeging aan de algemene reserve. Dit betekent dat onvoorziene lasten binnen de bestaande begroting opgevangen moeten worden. Dit vraagt een strakke sturing op de realisatie van de vastgestelde heroverwegingen en de realisatie van de afgesproken doelen binnen de vastgestelde begroting.

In onderstaande tabel is het effect van de toevoeging van het begrotingsresultaat 2022 aan de algemene reserve, de weerstandsratio en de solvabiliteitsratio inzichtelijk gemaakt.

De toevoeging aan de algemene reserve leidt, bij een gelijkblijvend risicoprofiel tot een stijging van de weerstandsratio. Deze stijging vindt plaats binnen de streefwaarde 1.4 tot en met 2.0 die staat voor 'ruim voldoende'.

De solvabiliteitsratio blijft ongewijzigd. Aangezien het begrotingssaldo al onderdeel is van de berekening van deze ratio heeft de verschuiving ervan naar de algemene reserve geen effect op de ratio.

(Bedragen x € 1.000)		algemene reserve	weerstand ratio	solvabiliteits ratio
geraamde omvang of ratio op 1 januari 2022		€ 6.100	1.4	14%
geraamde omvang of ratio incl toevoegingen € 1,9 mln aan AR		€ 8.000	1.9	14%

3. Doel en beoogd effect

De gemeenteraad heeft het budgetrecht. Met de vaststelling van de programmabegroting stuurt de gemeenteraad op de beleidsmatige speerpunten, stelt budgetten die in 2021 nodig zijn voor de uitvoering van het vastgestelde beleid beschikbaar en vormt zich een beeld van het structurele meerjarenperspectief.

4. Argumenten

1.1 *Het is gebruikelijk in Overbetuwe om jaarlijks een inflatieverhoging op alle belastinginkomsten toe te passen.*

Bij de behandeling van de Kadernota 2022 nam de raad motie M3 aan met daarin de wens om in de begroting 2022 geen inflatieverhoging toe te passen op de OZB. Aangezien wij geen redenen zien om van deze gedragslijn af te wijken, is de inflatieverhoging opgenomen in de voorliggende begroting.

1.2 *Voor een structureel sluitend meerjarenperspectief is een verhoging van de onroerende zaakbelasting nodig.*

In het tweede deel van de motie M3 gaf uw raad aan financiële meevallers eerst in te willen zetten om de OZB verhoging te beperken tot 2% en daarna in te zetten voor het versterken van de financiële positie van de gemeente.

Binnen uw opdracht om te komen met een structureel sluitende meerjarenbegroting, hebben we de mogelijkheden tot beperking van de verhoging onderzocht. Met de verhoging 4%, 6%, 2%, 2% is deze begroting structureel in evenwicht en is het mogelijk om de OZB verhoging in 2024 en 2025 te beperken tot 2%.

1.3 *Het structureel resultaat 2025 ligt in de buurt van het te verwachten tekort 2026.*

Het structureel resultaat van 2025 ligt in de buurt van het tekort dat we op basis van de kennis van nu, voorzien voor 2026. Dit tekort wordt veroorzaakt door de 4e tranche van de herverdeling van het gemeentefonds, een verdere daling van de compensatie voor de jeugdzorg, en de kapitaallasten van het Multi-functionele sportcentrum. Op deze manier stelt u een begroting vast die, ook buiten de scope van het meerjarenperspectief, in balans is.

2.1 *Zonder ondergrens moeten alle incidentele baten en lasten voorzien zijn van een toelichting.*

In deze begroting zijn de incidentele baten en lasten van een toelichting voorzien. Wettelijk gezien dienen alle incidentele baten lasten toegelicht tenzij de gemeenteraad hier een ondergrens voor heeft vastgesteld. Om te voorkomen dat de bijlage verzandt in details, kunt u vooruitlopend op de aanpassing van de financiële verordening de ondergrens al bepalen.

3.1 *Voorliggende begroting voldoet aan de eisen voor repressief toezicht.*

Om in aanmerking te komen voor repressief toezicht dient een begroting structureel en reëel in evenwicht te zijn. Dat wil zeggen dat de structurele baten ieder jaar de structurele lasten afdekken en dat de ramingen realistisch zijn. Voorliggende begroting voldoet aan deze criteria.

3.2 *Deze begroting voldoet aan de door uw raad aangegeven uitgangspunten.*

De gemeenteraad heeft de provinciaal toezichthouder toegezegd met een structureel sluitende meerjarenbegroting te komen. Voorliggende begroting voldoet hieraan.

5. Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

6. Financiën

Niet van toepassing

7. Vervolg

Planning

29 september	raad ontvangt programmabegroting
11 oktober	uiterlijke aanleverdatum raad technische vragen
20 oktober	raad ontvangt antwoorden technische vragen
29 oktober	indienen moties en amendementen
2 november	begrotingsraad

Communicatie

De pers is geïnformeerd aan de hand van een persbericht

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

Niet van toepassing

Evaluatie

Niet van toepassing

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
P.J.E. Breukers R.P. Hoytink-Roubos

8. Relevante stukken

1. 21bij14448 Programmabegroting 2022
2. 21bij14688 Status aangenomen moties Kadernota 2022
3. 21rb000097 Raadsbesluit Programmabegroting 2022

Portefeuillehouder: B.E. Faber-de Lange

De behandelend ambtenaar is L. Sennef. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.

